

วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย

จารีกรอยพระบาท พระราชดำรัสและภาพประวัติศาสตร์

โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริจังหวัดสระแก้ว

หมายเหตุ เมื่อแรกเริ่มโครงการจัดตั้งวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สระแก้ว มหาวิทยาลัยได้รับทราบข้อมูลการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริ เยี่ยมหน่วยทหาร ตลอดจนราษฎร ที่อำเภอวัฒนานคร อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อ พ.ศ. 2521, พ.ศ. 2522, พ.ศ. 2523, พ.ศ. 2524 และ พ.ศ. 2525 โดยในขณะนั้น จังหวัดสระแก้วยังมีฐานะเป็นเพียงอำเภอ ซึ่งข้อมูลดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้รับทราบจากผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว (นายศานิตย์ นาคสุขศรี) จากคำบอกเล่าของหน่วยทหารพัฒนา (พันตรีอาคม ตรีชวา) และจากผู้แก่แม่เฒ่าที่เคยเข้าเฝ้ารับเสด็จฯ หลายคน ดังนั้น เมื่อโครงการจัดตั้งวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยในพื้นที่อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว สำเร็จจุลวง การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ จึงขอนำข้อมูลจารีกรอยพระบาท พระราชดำรัส และภาพประวัติศาสตร์ เพื่อยังประโยชน์ต่อคนรุ่นปัจจุบันที่ไม่ทราบข้อมูล และยังประโยชน์ต่อคนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่านี้ต่อไป

จารีกรอยพระบาท

วันศุกร์ที่ 12 พฤษภาคม 2521

เวลา 10.55 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสนามเฮลิคอปเตอร์สวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมหน่วยทหาร ตลอดจนราษฎร ในพื้นที่อำเภอวัฒนานคร และอำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

เวลา 12.20 น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยชันตามพระราชดำริ บ้านห้วยชัน ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณหัวงานของกรมชลประทาน และทรงฟังบรรยายสรุปการดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยชัน ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตหมู่บ้านห้วยชัน บ้านระเบาะหูกวาง และบ้านท่าช้าง ในฤดูฝนได้ประมาณ 8,800 ไร่ และในฤดูแล้งได้ประมาณ 3,000 ไร่ อีกทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นการสนองพระราชดำริที่จะให้มีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในบริเวณหมู่บ้านดังกล่าว อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และใช้เพื่อการเกษตรกรรมของหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยชัน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ทอดพระเนตรบริเวณก่อสร้างสันเขื่อน ตลอดจนบริเวณที่จะทำแปลงสาธิตขยายพันธุ์พืชประเภท ถั่วลิสง ข้าวไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภายใต้โครงการแผนพัฒนาที่ราบเชิงเขา ครั้งเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้าฐานปฏิบัติการกองร้อยทหารราบที่ 2212 หมวดปืนเล็กที่ 3 ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานครแล้ว เสด็จลงจากรถยนต์พระที่นั่ง ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วเสด็จพระราชดำเนินเข้าในฐานปฏิบัติการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญกล่องยาชุดพระราชทาน และพระเครื่องแก้ทหารและเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เสร็จแล้ว เสด็จเข้าศาลาประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน และทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา 16.15 น. เสด็จพระราชดำเนินถึงคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังบริเวณที่ก่อสร้างศูนย์สหกรณ์บ้านคลองน้ำเขียว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ กล่องยาชุดพระราชทาน และพระเครื่องแก้ทหารและเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่ก่อสร้างธนาคารข้าว หน่วยทำโองน้ำซีเมนต์ ซีเมนต์บล็อก ตลอดจนทอดพระเนตรแปลงสาธิตการปลูกผักสวนครัว การรดน้ำโดยกังหันลม บ่อปลา และเรือนเพาะชำเพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้ กระจดินณรงค์ มะม่วง ตลอดจนพันธุ์ไม้ผล และพันธุ์ไม้ยืนต้นเพื่อใช้เป็นพืช เสร็จแล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารกับบุคคลเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตรวจรักษาและให้ยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินเมื่อเวลา 18.15 น. ไปยังสนามบินอำเภอวัฒนานคร แล้วประทับเครื่องบินอพโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับยังสนามบินกองบัญชาการทหารอากาศ ดอนเมือง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา 20.05 น.

จารีกรวยพระบาท

วันเสาร์ที่ 30 มิถุนายน 2522

เวลา 10.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามเฮลิคอปเตอร์สวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาที่ราบเชิงเขาบรรทัด และทอดพระเนตรโครงการชลประทานตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมหน่วยทหารและราษฎร ในพื้นที่อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

เวลา 11.35 น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการพัฒนาที่ราบเชิงเขาบรรทัด บ้านคลองทราย ตำบลโนนหมากแดง อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี ณ ที่นั้น พลโทเทพ กรานเลิศ แม่ทัพกองทัพภาคที่ 1 นายสลับ นาคะเสถียร ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี และพันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่าฝืนละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลรายงานตามลำดับ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงเรียนร่มเกล้า ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ก่อสร้างด้วยเงินพระราชทานชื่อวัดศุภอุปกกรณ์ โดยทหารที่ปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอสระแก้วช่วยในการก่อสร้าง ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานอุปกรณ์การศึกษา และยาชุดแก่ครู และพระราชทานเครื่องหมายไทยอาสาป้องกันชาติแก่สมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติจังหวัดปราจีนบุรี แล้วทรงพระดำเนินทอดพระเนตรห้องเรียนโรงเรียนร่มเกล้า การสาธิตการสาวไหม การฝึกอุตสาหกรรมในครัวเรือน การทำก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ การผลิตเตาเศรษฐกิจแบบประหยัด การเลี้ยงเป็ด และการเลี้ยงสุกร เสร็จแล้วเสด็จเข้าห้องสมุดเพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมของเด็ก ทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามาภิไธยในสมุดเย็บจากนั้น ทรงเยี่ยมสมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ และราษฎรที่มาฝ่าฝืนละอองธุลีพระบาท อยู่บริเวณสนามโรงเรียนร่มเกล้า แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ทอดพระเนตรบริเวณหมู่บ้านจัดสรรฯ โครงการพัฒนาที่ราบเชิงเขาบรรทัด บ้านคลองทราย และทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำคลองทราย ซึ่งมีลักษณะเป็นเขื่อนดิน กว้าง 6 เมตร ยาว 280 เมตร สามารถเก็บน้ำได้หนึ่งแสนห้าร้อยลูกบาศก์เมตรเพื่อส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูก รวม 500 ไร่

เวลา 13.45 น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณอ่างเก็บน้ำคลองท่ากะบาก ตำบลท่ากะบาก อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี และทอดพระเนตรบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่งมีลักษณะเป็นเขื่อนดิน ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 720 เมตร สามารถเก็บน้ำได้หกล้านสี่พันลูกบาศก์เมตร เพื่อส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูก รวม 4,000 ไร่ เสร็จแล้วเสด็จเข้าพลับพลาเพื่อทอดพระเนตรแผนที่โครงการพัฒนาที่ราบเชิงเขาบรรทัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีกระแสพระราชดำรัสแสดงถึงความพอพระราชฤทัยที่ส่วนราชการต่างๆ ได้ประสานงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นเป็นที่ประจักษ์ผล โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าของโครงการฯ และมีกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกองทัพภาคที่ 1 ร่วมดำเนินงาน และได้พระราชทานกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่ พันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายบรรเจ็ด พलगูร อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน นายถนอม เปรมรัศมี อธิบดีกรมป่าไม้ นายอดุล นิยมวิภาต อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ นาวาโทแสวง เจริญผล อธิบดีกรมประมง ร้อยเอกสุนทร เรืองเล็ก รองอธิบดีกรมชลประทาน นายสุหะ ถนอมสิงห์ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9 และ ร้อยเอกณรงค์เดช นันทโพธิ์เดช ผู้บังคับการฐานปฏิบัติการท่ากะบาก

กองร้อยทหารราบที่ 2212 แล้วเสด็จเข้าฐานปฏิบัติการเพื่อเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรฐานปฏิบัติการ และพระราชทานสิ่งของแก่ทหารเสร็จแล้วประทับเสลิกอปเตอร်พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา 16.15 น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโรงเรียนบ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี แล้วเสด็จเข้าทอดพระเนตรห้องสมุด และทรงลงพระปรมาภิไธยและพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับสมาชิกสหกรณ์นิคมคลองน้ำเขียว จำกัด แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรการสาธิตการทำซีเมนต์บล็อกในศูนย์สหกรณ์ฯ ธนาคารข้าว คอกปศุสัตว์ การสาธิตการเลี้ยงไก่และเปิดตลอดจนทอดพระเนตรฝายคลองน้ำเขียว ลักษณะเป็นทำนบดิน กว้าง 4 เมตร ยาว 45 เมตร มีฝายหินก่อกว้าง 16 เมตร สูง 3.50 เมตร สามารถเก็บกักน้ำได้หกหมื่นลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภคบริโภคของสมาชิกสหกรณ์นิคมคลองน้ำเขียวในฤดูแล้ง จากนั้นทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรการท่อน้ำด้วยกังหันลม ป่อเลี้ยงปลาชนิดแปลงสาธิตการปลูกผัก และศูนย์เพาะชำเพื่อส่งเสริมการปลูกพันธุ์ไม้ผลและพันธุ์ไม้ยืนต้น เพื่อใช้เป็นฟืน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงปลูกต้นกระถินณรงค์เป็นที่ระลึก แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์นิคมในเขตพัฒนาที่ราบเชิงเขาบรรทัด จังหวัดปราจีนบุรี ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับทุกข์สุขของเขาเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและให้ยาแก่ผู้เจ็บป่วย จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเสลิกอปเตอร်พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินเมื่อเวลา 18.15 น. ไปยังสนามบินอำเภอดอนจาน จังหวัดปราจีนบุรี และประทับเครื่องบินแอฟโร้พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับยังกองบัญชาการกองทัพอากาศดอนเมือง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา 20.10 น.

จารีกรอยพระบาท

วันอังคารที่ 8 กรกฎาคม 2523

เวลา 10.50 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสวนจิตรลดาไปทรงเยี่ยมโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรีตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอวัฒนานครและอำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนร่มเกล้า บ้านคลองทราย ตำบลโนนหมากแดง อำเภอวัฒนานคร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญและอุปกรณ์การเรียน ตลอดจนเครื่องแบบนักเรียน แก่ผู้แทนครูและนักเรียน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาหน้าอาคารเรียน พลโทปิ่น ธรรมศรี แม่ทัพภาคที่ 1 ผู้อำนวยการศูนย์ไทยอาสาป้องกันชาติ ภาค 1 และประธานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตของกองทัพภาคที่ 1 กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ความว่า คณะกรรมการโครงการพัฒนาฯ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริในการพัฒนาด้านจิตใจและความรู้แก่ราษฎรในพื้นที่ โดยการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน จัดสรรที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ป้องกันการทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่า ตลอดจนจัดให้มีสถาบันเกษตรกร เช่น กลุ่มสหกรณ์ และส่งเสริมด้านศิลปาชีพด้านต่างๆ ต่อจากนั้นกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายที่ดินสำหรับใช้ประโยชน์ในโครงการพัฒนาฯ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ไทยอาสาป้องกันชาติจังหวัดปราจีนบุรี ความว่า ไทยอาสาป้องกันชาติเป็นอาสาสมัครที่ได้รับการฝึกเป็นอย่างดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันชาติจากการรุกรานจากภายนอกประเทศ และรักษาความสงบภายในประเทศ แต่สิ่งทีควรระวังระลึกไว้เสมอก็คือ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมิใช่เป็นการใช้อาวุธแต่เพียงอย่างเดียว หากต้องช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญและป้องกันมิให้ความล้มเหลวเกิดขึ้นในสังคมไม่ว่าในด้านใดก็ตาม ซึ่งนับว่าเป็นภารกิจที่หนักมาก แต่ถ้าทุกคนเตรียมพร้อม มีสติมั่นคง มีวินัยเข้มแข็ง และมีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้ประเทศชาติมีความปลอดภัยทุกเมื่อ เสร็จแล้วทรงเยี่ยมไทยอาสาป้องกันชาติที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น จากนั้นทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมของโครงการฝึกอาชีพกลุ่มอุตสาหกรรมในครัวเรือนตามโครงการพระราชดำริ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกรปลูกหม่อน เลี้ยงไหม ทอผ้า ในโอกาสนี้ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยเพื่อตรวจรักษาราษฎร ณ ห้องสมุดโรงเรียนร่มเกล้า แล้วทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมสมาชิกโครงการพัฒนาฯ ตามพระราชดำริ และราษฎรจากหมู่บ้านใกล้เคียง เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังธนาคารข้าว เพื่อพระราชทานข้าวสารแก่กรรมการธนาคารฯ และพระราชทานกระป๋องจำนวน 15 ตัว แก่ผู้แทนหมู่บ้านโครงการฯ ซึ่งได้แก่ บ้านคลองทราย บ้านท่ากระบาก และบ้านห้วยชัน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนิน

โดยรถยนต์พระที่นั่งผ่านบริเวณที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรบ้านคลองทราย ไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำช่องกล้า ตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำหรับช่วยเหลือการเพาะปลูกพืชสวนครัวและการอุปโภคบริโภคของสมาชิกหมู่บ้านป่าไม้บ้านคลองทราย เป็นเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่ ในการนี้ทรงปล่อยปลาตะเพียนขาวและปลานิลลงในอ่างเก็บน้ำ แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เป็นเวลาอันสมควรจึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการปลูกไม้เพื่อส่งเสริมศิลปอาชีพ ในเนื้อที่ 350 ไร่ และทรงปลูกต้นไม้ไว้เป็นที่ระลึก เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านป่าไม้บ้านท่ากระบาก ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และทรงเยี่ยมสมาชิกโครงการหมู่บ้านป่าไม้ สมควรแก่เวลาจึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังอ่างเก็บน้ำท่ากระบาก เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังสนามบินวัดมณเฑียร แล้วประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพมหานคร ต่อจากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา 20.45 น.

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่ไทยอาสาป้องกันชาติ จังหวัดปราจีนบุรี
ณ พลับพลาน้ำโรงเรียนร่มเกล้า
วันพฤหัสบดีที่ 2 กรกฎาคม 2524

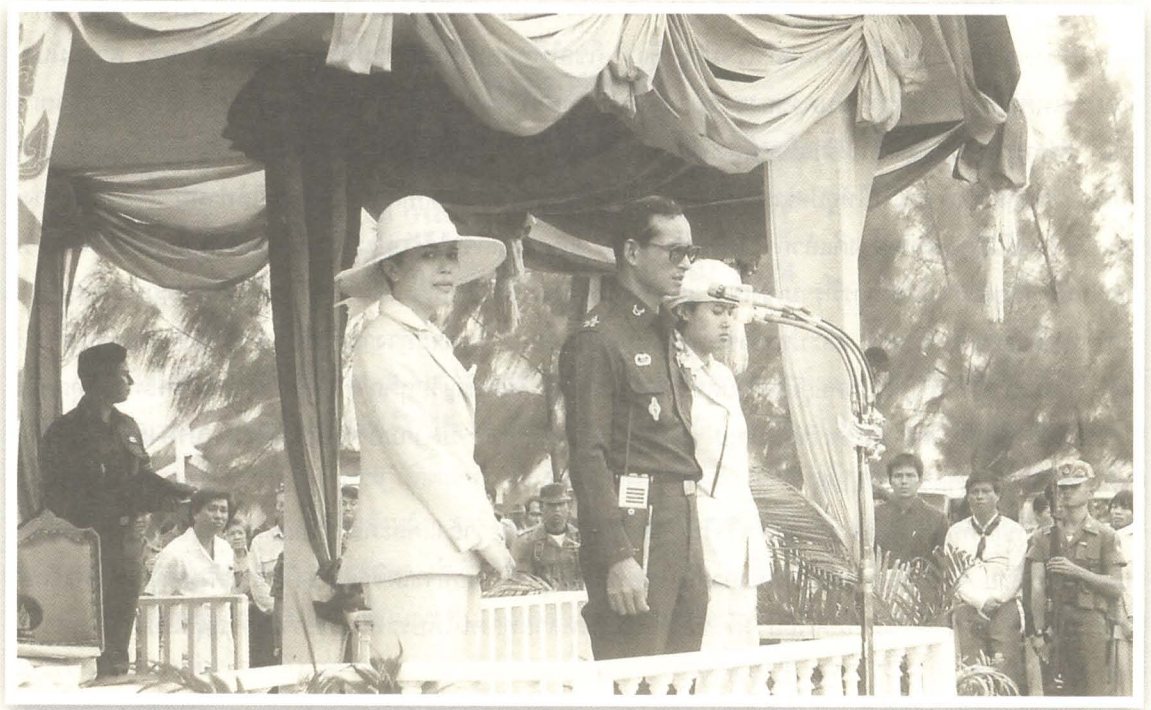
วันนี้เป็นโอกาสดี ที่ได้พบกับสมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติจังหวัดปราจีนบุรีอย่างพร้อมเพรียงกัน และได้ฟังคำปฏิญาณของสมาชิกทั้งหลายที่ได้ให้ไว้อย่างเข้มแข็งว่า จะมีวินัย มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะป้องกันชาติบ้านเมืองให้อยู่มั่นคง ด้วยการตั้งใจที่จะปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต และมีความสามัคคีกลมเกลียวรักใคร่กัน อันนี้เป็นข้อที่น่าชื่นชมสำหรับทุกคน ทั้งชาวจังหวัดปราจีนบุรีและสำหรับคนไทยทั่วประเทศ แสดงให้เห็นว่าท่านทั้งหลายมีจิตใจแน่วแน่ และมีความตั้งใจที่จะรักษาแผ่นดินไว้อย่างเข้มแข็ง

โอกาสที่มาพบกันในวันนี้ นับว่าเป็นโอกาสที่ดีอย่างหนึ่ง คือ ท่านได้มาจากอำเภอต่างๆ ของจังหวัดปราจีนบุรี ได้มาเห็นท้องที่ที่ราบเชิงเขาที่กำลังพัฒนาขึ้นมา ทำให้เห็นประจักษ์ว่าถ้าช่วยกันพัฒนาทำประโยชน์จากธรรมชาติซึ่งเป็นของเรา ก็จะทำให้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น และทำให้มีที่สำหรับทำมาหากิน ทำให้ผู้ที่มาอาศัยอยู่ในที่นี้มีความปลอดภัย การที่สมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติได้ฝึกฝน และตั้งใจที่จะปฏิบัติงานในด้านรักษาความปลอดภัยของชาตินั้น เป็นส่วนหนึ่งของงานของท่าน คือเป็นส่วนที่สำคัญว่าประเทศชาติของเราเราก็ต้องรักษา การพัฒนาท้องที่นั้นก็อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับการรักษาบ้านเมือง ที่ลึกซึ้งที่ท้าทาย ต้องอาศัยความเข้มแข็ง ต้องอาศัยความกลมเกลียว แต่โดยที่ท่านทั้งหลายได้ฝึกฝนให้มีความรักใคร่กัน ให้มีความเห็นใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ที่มีหน้าที่ทั้งพัฒนา ทั้งป้องกันชาติ ในการนี้ก็เชื่อว่าจะทำให้โครงการต่างๆ และความมั่นคงของชาติเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนานี้ก็ต้องอาศัยทั้งสองอย่าง คือจิตใจที่ทรวงแทนที่ดินของเรา ทรวงแทนผืนแผ่นดินของเรา และจิตใจที่จะช่วยกันในสมาชิกของประเทศ คือ พลเมืองหรือจะเรียกว่าราษฎรด้วยกัน ที่เป็นชาวไทยทุกคนก็ต้องช่วยกัน ฉะนั้น การที่ท่านทั้งหลายได้ฝึกมาดี ทั้งในด้านป้องกันตัวป้องกันชาติ ทั้งในด้านการทำมาหากิน ด้วยการปรองดองกัน ก็ทำให้มีหวังมาก

โครงการต่างๆ ที่เห็นประจักษ์ในขณะนี้ได้สร้างขึ้นมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่ผู้ที่ได้เห็นก็จะเห็นว่าทุกครั้งที่มีน้ำท่วมก้ำกั้วหน้า เพราะว่าทุกฝ่ายได้ปรองดองกัน ผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการช่วยเหลือให้บ้านเมืองมีความมั่นคงนี้ ในด้านรักษาความมั่นคงโดยตรงก็มีทหาร แล้วก็มีการตรวจในด้านที่จะทำให้อยู่เย็นเป็นสุข ก็มีทั้งราชการ พลเรือน ทางด้านปกครอง ทางด้านเกษตร ทางด้านพัฒนาอื่นๆ การที่ท่านทั้งหลายได้เห็นความก้ำกั้วหน้าของท้องที่นี้อย่างเห็นชัด ก็เพราะว่าผู้ที่มีหน้าที่ทั้งหลายดังกล่าวนี้ได้ช่วยกันอย่างไม่เกี่ยงงอนกัน ก็เลยทำให้ความก้ำกั้วหน้าเกิดขึ้นมองเห็นได้แจ่มชัด นอกจากนี้ที่ทำให้มีความก้ำกั้วหน้าได้มาก ก็คือผู้ที่ได้รับประโยชน์ คือ

ผู้ที่มาอยู่ทำกินในโครงการนี้ก็ร่วมมือด้วย ด้วยความเข้าใจ ด้วยความเสียสละ ดังนี้ ถ้าเราทำโครงการอย่างนี้ด้วยความปรองดองกัน ก็เชื่อได้แน่ว่าผลสำเร็จมีอยู่ได้แน่ ก็ขอให้ทุกคนได้พยายามที่จะทำความเข้าใจว่า ความมั่นคงของประเทศก็ขึ้นอยู่กับความมั่นคงของชาวบ้าน ซึ่งทุกคนก็เป็นชาวบ้าน ทุกคนจะต้องช่วยกันสร้างและช่วยกันรักษา เพราะว่าความอยู่ดีกินดีนั้นย่อมต้องสร้างและต้องรักษาไว้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคก็มีมาก ต้องพยายามที่จะผ่านพ้นอุปสรรคเหล่านั้น และไม่ให้อุปสรรคเหล่านั้นเกิดขึ้น ถ้าทำดังนี้ก็เชื่อว่าทุกคนก็ได้ชื่อว่าได้ทำหน้าที่ของตนอย่างดี และเมื่อทำหน้าที่ของตนอย่างดีแล้วก็จะได้รับประโยชน์ แต่ละคนก็จะได้รับประโยชน์ สำหรับที่นี้ก็กล่าวถึงจังหวัดปราจีนบุรี โดยเฉพาะโครงการที่ราบเชิงเขา แต่สำหรับทั่วประเทศก็เป็นเช่นเดียวกัน ถ้าเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายปรองดองกันทำงานด้วยความเข้มแข็ง และประชาชนที่อยู่ในท้องที่ทุกคนตั้งใจที่จะทำงานด้วยความเข้มแข็งปรองดองกัน ก็จะทำให้ประเทศไทยทั้งประเทศอยู่เย็นเป็นสุข มีความมั่นคง ไม่เผชิญวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรง และจะทำให้ทุกคนมีความสุขได้ อยู่เป็นไทย สมชื่อว่าเป็นไทย คือมีความเป็นไทยเสรี มีความก้าวหน้า มีความปรองดองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักษาความเป็นไทย

ก็ขอให้ทุกคนได้ประสบผลสำเร็จในงานการที่ทำ เพราะว่าถ้าแต่ละคนได้รับผลสำเร็จ ย่อมทำให้ส่วนรวมรับผลสำเร็จด้วย ก็ขอให้ทุกคนมีกำลังทั้งกายทั้งใจพร้อมสมบูรณ์ เพื่อที่จะเผชิญต่อสิ่งใดที่จะต้องปฏิบัติ และรักษาความเข้มแข็ง รักษาความสามัคคีอย่างดี ขอให้ท่านทั้งหลายทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีผลสำเร็จทุกประการ.

จารีกรอยพระบาท

วันเสาร์ที่ 3 กรกฎาคม 2525

เวลา 10.50 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากสวนจิตรลดา ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังศูนย์ปรับปรุงและแพร่พันธุ์สัตว์กะบาก ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร เพื่อทอดพระเนตรแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ และสัตว์เลี้ยงของศูนย์ปรับปรุงและแพร่พันธุ์สัตว์ท่ากะบาก แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำชองกล่าบน ซึ่งจะเป็นที่จัดสร้างโครงการไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กชองกล่า โดยผ่านบริเวณโครงการเกษตรกรรมทหาร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรรายละเอียดการปฏิบัติงานของโครงการพัฒนาบ้านคลองคันโท ตามพระราชดำริ ณ ตำบลหนองน้ำใส อำเภอวัฒนานคร ที่มีพระราชดำริให้จังหวัดกับหน่วยงานราชการพิจารณาช่วยเหลือให้ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี และบริเวณใกล้เคียง ได้มีการพัฒนางานฝึกอาชีพการเกษตร และงานศิลปาชีพอื่น ๆ ในลักษณะฝึกงาน โดยส่วนราชการให้ความรู้ในแต่ละสาขา เพื่อให้ราษฎรจะได้นำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพของตนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรแผนผังรายละเอียดของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กชองกล่า ที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อผลักกระแสไฟฟ้าไปใช้กับโรงสีข้าวขนาดเล็กในเบื้องต้นก่อนด้วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงตัวอย่างการปลูกไม้ผลในดินร่วนตะกอนที่บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาการเกษตรคลองน้ำเขียว บ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว ก่อนเสด็จพระราชดำเนินไปยังฐานปฏิบัติการกองร้อยทหารราบที่ 2122 บ้านท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทรงเยี่ยมบ้านเกษตรกรตัวอย่าง และทอดพระเนตรบ่อน้ำที่สร้างขึ้นด้วยเงินช่วยเหลือของ ฯพณฯ เชน ดู ฮวาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ณ บ้านคลองทราย ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังแปลงปลูกหน้าโรงเรียนร่มเกล้า เมื่อเสด็จขึ้นแปลงปลูกแล้ว ทรงแม่ทัพกองทัพภาคที่ 1 กราบบังคัมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ และผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ในฐานะประธานคณะทำงานส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงผลความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ และผลความก้าวหน้าเกี่ยวกับการจัดตั้งไทยอาสาป้องกันชาติจังหวัดปราจีนบุรี กับขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเบิกนายอำเภอสระแก้ว และนายอำเภอวัฒนานคร เข้ารับพระราชทานสิทธิทำกิน (สทก 1) เพื่อนำไปมอบแก่ราษฎร ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ผู้ที่มิจัดศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และสิ่งของ เพื่อนำไปใช้ในโครงการตามพระราชดำริในภูมิภาคต่างๆ และพระราชทานกิ่งฟรังพันธุ์ดีให้แก่ราษฎร เพื่อนำไปปลูกในโครงการฯ เสร็จแล้ว ประชาชนและไทย

อาสาป้องกันชาติกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทความว่า ทรงพอพระราชหฤทัยที่ได้มาเห็นความเจริญก้าวหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี อันแสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายได้ร่วมช่วยกันจนทำให้บังเกิดผลดีเช่นนี้ขึ้น โดยเฉพาะประชาชนเองที่เป็นส่วนสำคัญที่ร่วมกันด้วยความเข้มแข็ง ทั้งด้านการสร้างพัฒนาตนเอง และด้านป้องกันศัตรูให้ตนเองปลอดภัย การพัฒนาและการป้องกันอันตรายจะต้องสอดคล้องกัน คือป้องกันเพื่อพัฒนา และพัฒนาเพื่อเป็นการป้องกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อส่วนตน ต่อหมู่บ้าน และต่อบ้านเมือง จบแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมมิชวิทยากร สมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน ตลอดจนราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่ตามเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรผู้เจ็บป่วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินวัดฉนวนนคร เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพมหานคร และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา 22.10 น.

พระราชดำรัส

ในโอกาสเสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี

ณ พลับพลาน้ำโรงเรียนร่มเกล้า

วันเสาร์ที่ 3 กรกฎาคม 2525

วันนี้เป็นโอกาสที่ดี ที่ได้มาเยี่ยมโครงการพัฒนาเชิงเขาของจังหวัดปราจีนบุรีอีกครั้งหนึ่ง และได้เห็นความก้าวหน้าหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้เห็นมอบเอกสารสิทธิ สทก. 1 ซึ่งหมายความว่า เป็นสิทธิทำกินในที่แต่ละคนที่ได้รับสิทธิทำกินนั้น จะมีสิทธิทำมาหากินในที่ที่ระบุไว้ชั่วคราวชั่วคราว เป็นการแสดงว่าผู้นั้นได้ทำงานลงแรง และได้พยายามที่จะสร้างตัวเอง จึงได้มอบสิทธิให้แก่ผู้นั้น ผู้นั้นจึงสามารถที่ประกอบสิทธิในที่นั้นโดยที่ไม่ต้องกลัวว่าใครจะแย่งไป และสามารถที่จะเลี้ยงตัวเองได้ให้มีความเจริญต่อไป

ที่สามารถมอบสิทธิทำกินนี้ก็หมายความว่า โครงการพัฒนานี้ได้ก้าวหน้าไปด้วยดี การพัฒนานี้ได้อาศัยทุกฝ่าย และมีหลายฝ่ายที่ได้ช่วยกันทำให้โครงการนี้ก้าวหน้าไปได้ตามลำดับ จนมีผลดีขึ้นมาเช่นนี้ ผู้ที่ช่วยมีหลายฝ่าย คือ ฝ่ายทางด้านเกษตร ฝ่ายทางด้านความมั่นคง ฝ่ายด้านความเป็นอยู่ทุกๆ ไป แต่ที่สำคัญก็มีฝ่ายประชาชนเองที่ได้ร่วมมือ ประชาชนได้ร่วมมือโดยทำงานด้วยความเข้มแข็ง ทั้งในงานที่จะสร้างตัวเอง ทั้งในงานที่จะป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยจากศัตรูอันตรายต่างๆ โดยเฉพาะประชาชนที่ได้มาร่วมชุมนุมในที่นี้ ได้ปฏิญาณตนว่าจะปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อความเป็นปึกแผ่นปลอดภัยของประเทศชาตินี้ มีบทบาทสำคัญ และบทบาทนี้มีหลายอย่างนอกจากที่จะป้องกันและคุ้มครองบ้านเมืองให้ปลอดภัยเป็นส่วนรวมแล้ว ก็จะต้องป้องกันรักษาความปลอดภัยให้แก่หมู่บ้านของตน นอกจากนี้ก็ต้องพยายามพัฒนาและร่วมแรงสามัคคีกันที่จะสร้างความก้าวหน้าด้วย หน้าที่ของท่านที่มายืนอยู่ที่นี้จึงมีหลายอย่าง มีรักษาความปลอดภัยส่วนหนึ่ง และสร้างความเจริญส่วนหนึ่ง เพราะว่าถ้าสร้างความเจริญก็เท่ากับสร้างความปลอดภัย เพราะผู้ที่เจริญย่อมมีกำลังมากขึ้น ความปลอดภัยนั้นมีบทบาทสำคัญสำหรับความก้าวหน้าเหมือนกัน คือถ้าไม่มีความปลอดภัย พวกเราทั้งหลายก็ไม่สามารถที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ ไม่สามารถที่จะพัฒนาพื้นที่ให้ก้าวหน้า ทั้งสองอย่างคือการพัฒนากับการป้องกันอันตราย จึงต้องสอดคล้องกัน เราต้องพัฒนาเพื่อป้องกัน และเราจะต้องป้องกันเพื่อพัฒนาทั้งสองอย่างไปด้วยพร้อมกัน และเกี่ยวพันกัน ฉะนั้นการที่แต่ละคนได้ฝึกตนขึ้นมาให้มีระเบียบ ให้มีวินัย ให้มีความเสียสละนั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับตน สำหรับหมู่บ้าน สำหรับประเทศชาติเป็นส่วนรวม การที่ได้ปฏิญาณตนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นการเตือนสติเตือนใจตัวเองว่าเราได้ตกลงจะทำอะไร และเรามั่นใจว่าจะทำได้ด้วยความเข้มแข็ง และด้วยความเสียสละเช่นที่ได้ตั้งใจตั้งใจไว้แล้ว ฉะนั้น การที่ได้มาเยี่ยมโครงการพัฒนาเชิงเขาปราจีนในวันนี้ จึงได้มีความยินดีที่ได้เห็นความก้าวหน้าในทางการพัฒนา และความมุ่งมั่นของประชาชนในจังหวัดนี้ ที่จะรักษาความปลอดภัย และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอื่นๆ ขึ้นต่อไป

ในการนี้ ก็ขอให้ทุกคนจงพร้อมใจกันด้วยความสามัคคีเช่นนี้ต่อไป เป็นนิมิตดีสำหรับอนาคต จึงขอให้

ทุกคนมีกำลังทั้งกายทั้งใจที่พร้อมมูลเพื่อที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้ตั้งเอาไว้ และที่ทุกคนได้เปล่งวาจาปฏิญาณว่าจะปฏิบัติ ก็ขอให้ด้วยกำลังแรงของคำสัตย์ปฏิญาณตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้ดลบันดาลให้ทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญปลอดภัยก้าวหน้าทุกประการ และขอให้ทุกคนได้รักกัน มีความสามัคคีปรองดอง และเป้าหมายที่สุดคือความก้าวหน้าและความมั่นคงจะเกิดขึ้น ก็ขอให้ความสำเร็จเกิดขึ้นแก่ท่านทั้งหลาย

